

دستورالعمل اجرایی تست تشخیصی تکاملی BayleyIII در کودکان ایرانی فارسی زبان

در برنامه جامع خدمات تکاملی کودکان شناسایی سریع مسائل و مشکلات مرتبط با تکامل کودک اهمیت ویژه‌ای دارد. غربالگری، تشخیص، ارجاع و مداخلات زود هنگام در آینده‌ی کودک، خانواده و جامعه از اهمیت خاصی برخوردار است، به همین دلیل بر اساس برنامه ریزی‌های انجام شده غربالگری تکامل کودکان در اکثر دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور اجرا شده است و به منظور تشخیص قطعی و مداخله زود هنگام در خصوص مواردی که در آزمون‌های غربالگری به عنوان تاخیر تکامل ارجاع شده اند آزمون تشخیصی BayleyIII در نظر گرفته شده است. در این مرحله به طور همزمان استاندارد سازی و ایرانی سازی نقاط برش و تشخیص قطعی مشکلات تکاملی کودکان انجام می‌شود و به دنبال آن مداخلات به هنگام و زودرس انجام خواهد شد. لذا در نظر است آزمون تشخیصی BayleyIII با همکاری دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور به مرحله اجرا گذاشته شود. مراحل اجرایی شامل دو بخش موازی و کلی است:

الف- تکمیل فرآیند ایرانی سازی (نقاط برش کودکان ایرانی)

ب- اجرای کشوری که به شرح زیر است:

- ۱- در مرحله اول انتخاب دانشگاه‌های مناطق مختلف کشور.
- ۲- مکاتبه با دانشگاه‌های علوم پزشکی استانهای منتخب (برای هر دو منظور)^۱
- ۳- برگزاری جلسه با مدیر گروه و کارشناس کودکان دانشگاه‌های منتخب جهت اطلاع از نحوه انتخاب مراکز بهداشتی و کارشناسان واجد شرایط، زمان و نحوه برگزاری دوره آموزشی، تخصیص یک اتاق حداقل ده متر مربعی که دارای کمترین تحریکات بینایی و صوتی باشد (نداشتن سر و صدا دائمی و یا صداهای ناگهانی و فاقد تصاویر، پوستر، تابلو و آینه).
- ۴- تجهیز اتاق با لوازم عمومی مورد نیاز (شامل یک میز گرد کوچک و دو صندلی کودک (فایبر گلاس)، ۴ مت ۱ مترمربعی به رنگ آبی یا سبز (یا اتاق موکت شده با قابلیت نظافت) و پله آزمون که به پیوست اندازه‌های آن جهت ساخت اعلام می‌گردد.
- ۵- هماهنگی جهت بازدید کارشناس پایش و نظارت در منطقه.
- ۶- انتخاب دو مرکز بهداشتی- درمانی از هر دانشگاه و معرفی ۲ کارشناس (از کارشناس بهداشت، یا مامایی یا پرستاری شاغل در مرکز و علاقمند به کار کودکان بر اساس سوابق خدمتی و تمایل به

^۱ در ۸ دانشگاه علوم پزشکی از دانشگاه‌های منتخب، همزمان با بررسی کودکان ارجاع شده از آزمون ASQ، نمونه‌هایی از کودکان سالم به منظور مشارکت در فرآیند دستیابی به نقاط برش ملی، مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

شرکت و همکاری در انجام تست) جهت شرکت در دوره آموزشی از طرف دانشگاه علوم پزشکی مربوطه .

۷- آموزش عملی نحوه اجرای آزمون به ۲ کارشناس در مراکز بهداشتی-درمانی فوق الذکر (یک کارشناس از هر مرکز) در تهران.

۸- انتخاب یک فرد مسئول در هر مرکز جهت هماهنگی و تعیین نوبت دهی روزانه موارد ارجاعی و کودکان سالم با توجه به گروههای سنی، پیگیری مراجعه و ثبت آمار تعداد آزمونهای انجام شده توسط هر آزمونگر، جمع آوری و ارسال ماهیانه داده ها و کنترل بهداشتی اتاق و ابزار آزمون.

۹- برگزاری دوره آموزشی در تهران جهت تبیین اهداف برنامه، روش اجرا و آشنایی با مبانی نظری و عملی آزمون .

۱۰- برگزاری دوره آموزشی عملی مقدماتی ۴-۵ روزه در تهران به منظور آموزش و مشاهده نحوه اجرای آزمون توسط مربیان کشوری (مشاهده ۲۰-۱۰ آزمون در گروههای مختلف سنی برای هر کارشناس).

۱۱- تحویل ابزار و دستورالعمل و فرم ثبت ورود نتایج آزمون به تعداد مورد نیاز به کارشناسان آموزش گیرنده.

۱۲- جهت کسب توانایی اجرای آزمون و مطالعه دقیق دستورالعمل، هر کارشناس در استان خود در طی ۲ تا ۴ هفته حداقل در ۲-۳ روز در هفته ۲۰-۳۰ کودک در گروههای سنی مختلف را تست نموده و مشکلات در نحوه اجرای آزمون را بررسی می نماید (مثل نوبت دهی، چگونگی مراجعه والدین و همکاری آنها، کامل بودن ابزار و لوازم مورد نیاز) و اقدامات مورد نیاز جهت رفع آنها .

۱۳- کارشناسان آموزش دیده پس از تمرین به تهران مراجعه نموده و ۱۰ مورد آزمودنی را با نظارت مربی تست می کنند تا توانایی آنان در انجام تست توسط کمیته مربیان تایید گردد. در این مرحله به کارشناسان نحوه امتیاز دهی و تعیین تکلیف کودک ارجاع شده از آزمون ASQ، آموزش داده می شود .

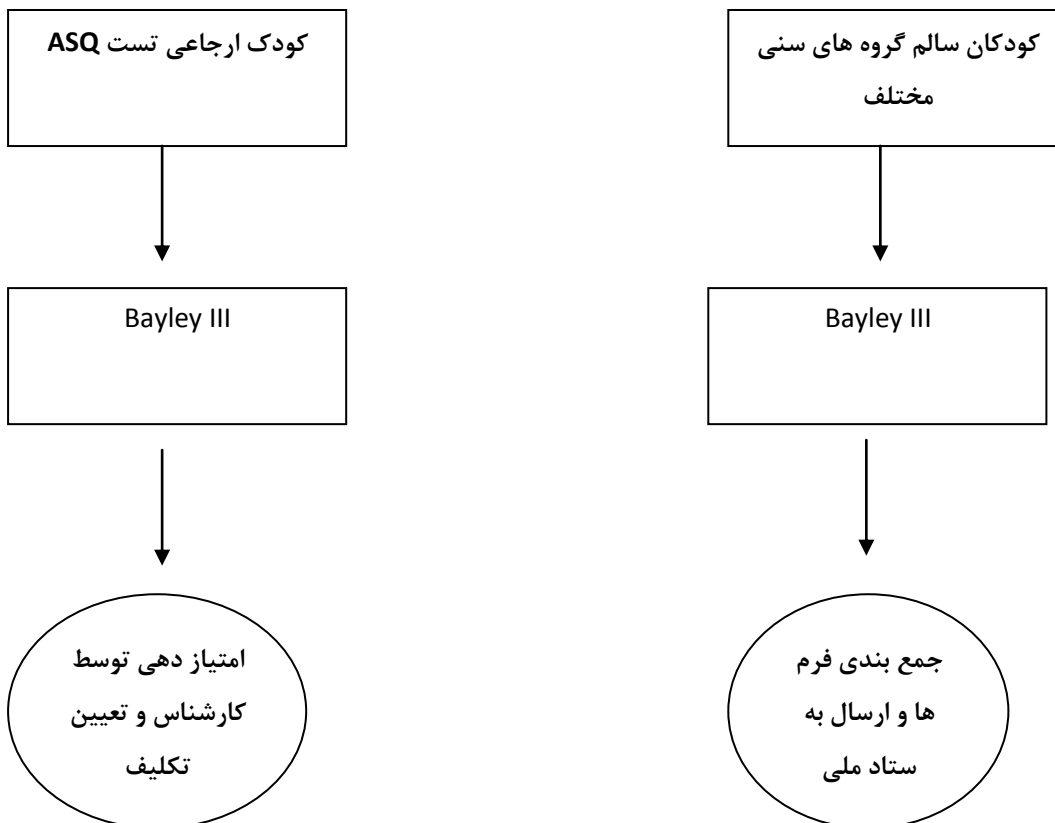
۱۴- در مرحله بعد انجام کار اجرای آزمون با دو منظور تکمیل حجم نمونه مورد نظر و تعیین تکلیف موارد ارجاعی ASQ شروع می گردد .

۱۵- الف : جمع آوری نتایج و تجزیه و تحلیل آماری به صورت متمرکز برای کودکان سالم گروه های سنی مختلف انجام می شود. (توسط ستاد ملی)

ب : امتیاز دهی و تعیین تکلیف کودکان ارجاعی ASQ (توسط کارشناس دانشگاهی)

در کلیه مراحل انجام کار ستاد وزارت بهداشت و همکاران دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی در جریان مشکلات قرار گرفته و بر حسن اجرای برنامه نظارت می نمایند.

فرآیند اجرای Bayley III



استاندارد اتاق مخصوص انجام آزمون BAYLEY و تجهیزات آن:

- (۱) اتاقی با حداقل مساحت ۱۰ متر مربع
- (۲) اتاق اختصاص داده شده حداقل تحریکات بینایی و شنوایی را داشته باشد (سر و صدای دائمی نداشته باشد، صداهای ناگهانی نداشته باشد، تصویر، پوستر، تابلو و آینه در اتاق نباشد)
- (۳) ۱ میز گرد کوچک و ۲ صندلی کودک (فایبر گلاس) داشته باشد.
- (۴) ۴ مت ۱ متر مربعی به رنگ آبی یا سبز داشته باشد. یا اتاق موکت شده با قابلیت نظافت باشد.
- (۵) پله آزمون با اندازه‌های استاندارد تهیه شود.

- ابعاد پله‌ها تغییر داده نشود.
- از مواد محکم استفاده شود مانند چوب با ضخامت ۱/۵ سانتی‌متر (۵/۸")
- تمام درزها با چسب و میخ محکم شده باشند.
- سطح آن با لاک الکل جلا داده شود و چند برچسب جای پا روی آن گذاشته شود.
- یک ست کامل پله از ۲ قسمت که از پشت به هم وصل می‌شوند تشکیل شده است.

اندازه‌های استاندارد پله

